

Notulen Algemene Vergadering van Aandeelhouders Oranjewoud N.V.

nummer **AVA2014.01**
datum **11 juni 2014**
plaats **Utrecht**
secretaris **D.H.J. Hendrks**

aanwezig

De heer H.G.B. Spenkelink	voorzitter en lid raad van commissarissen
De heer W.G.B. te Kamp	lid raad van commissarissen
De heer J.P.F. van Zeeland	lid raad van commissarissen
De heer ir. G.P. Sanderink	president-bestuurder
De heer P.G. Pijper	lid raad van bestuur
Diverse aandeelhouders (zie presentielijst)	

1 Opening en mededelingen

De heer Spenkelink opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. De heren Kerst en Verwoert (accountants Ernst & Young) zijn aanwezig en kunnen evt. vragen van de aanwezigen beantwoorden. Aan de accountants is opheffing van de geheimhouding ter zake de jaarrekening verleend.

Vervolgens meldt de voorzitter dat de oproeping voor de vergadering is gedaan conform de statutaire en wettelijke vereisten door middel van plaatsing van de oproeping op de website van Oranjewoud. Zodra bekend is hoeveel aandelen ter vergadering zijn vertegenwoordigd, zal de voorzitter dat mededelen.

Er zijn geen agendaverzoeken ontvangen.

2 Bericht van de Raad van Commissarissen over het boekjaar 2013

De heer Spenkelink informeert de Algemene Vergadering dat de Raad van Commissarissen in 2013 veel aandacht heeft besteed aan risicomanagement en -beheersing, met name door over de grote opdrachten, ook qua contractuele voorwaarden, regelmatig met elkaar en de Raad van Bestuur van gedachten te wisselen en zodoende de risico's goed in beeld te krijgen.

De Raad van Commissarissen is verheugd dat de heer Sanderink de Stichting Gerard Sanderink heeft opgericht, waarmee de continuïteit van het bedrijf is gewaarborgd. Later in de vergadering wordt hierop terugkomen.

Met de accountant is overlegd over de totstandkoming van de jaarrekening. Voorts is regelmatig overlegd met de directies van de Strukton werkmaatschappen en Antea Group, zodat de commissarissen zich een goed beeld kunnen vormen over wie de mensen achter de namen zijn.

Ten slotte heeft de Raad van Commissarissen zijn eigen functioneren geëvalueerd en met de Raad van Bestuur besproken en is gesproken over de financiering van de groep.

De heer Jorna merkt op dat ondanks de aandacht van de Raad van Commissarissen voor de grote projecten er een grote afboeking op het project MaVa-A15 noodzakelijk was en vraagt hoe de Raad van Commissarissen zijn toezichthoudende rol invult en of de Raad tijdig is geïnformeerd of dat deze afboeking hem is overkomen, welke maatregelen zijn of nog worden genomen en of de juiste keuzes zijn gemaakt bij de versterking van de interne business controlling functie. Voorts geeft de heer Jorna aan dat veel bedrijven ten onder gaan aan integriteitkwesies en vraagt of er ter zake integriteit specifieke opdrachten aan de accountants zijn gegeven. Als voorbeeld noemt hij de problematiek in Italië met de burgemeester in Venetië en vraagt hij of de Raad van Commissarissen schone handen heeft en welke acties er specifiek genomen zijn.

De heer Sanderink reageert dat de heer Jorna suggereert dat er alleen in het buitenland zaken mis gaan, terwijl naar zijn mening ook het handelen van de Nederlandse overheid als opdrachtgever ter discussie staat; ook bij hun wijze van opdrachtverlening en handelen zijn vraagtekens te plaatsen. De heer Spenkelink geeft aan dat deze Raad van Commissarissen nadrukkelijk niet op de stoel van de Raad van Bestuur wil zitten, maar dat de commissarissen nauwlettend volgen wat er gebeurt en als klankbord fungeren. Zij brengen daarbij ieder hun specifieke expertise in op het gebied van financiën, de ingenieurs- en de bouwsector.

De heer Sanderink vult aan dat de heer Jorna naar zijn mening een verkeerd beeld heeft van hoe Strukton werkt; bij alle grote projecten worden accountants betrokken en de Raad van Bestuur houdt zelf de vinger aan de pols omdat hij zelf op de hoogte wil blijven. Als voorbeeld noemt de heer Sanderink het MaVa-A15 project waarover hij reeds geruime tijd in gesprek is met Rijkswaterstaat. Strukton heeft te maken met de

problematiek van de brug zelf en de stakeholders. Er ligt een contract van RWS met diverse belanghebbenden in de regio. RWS zou het stakeholdersmanagement moeten uitvoeren, maar faalt daarin op alle fronten. Met betrekking tot brug lopen we tegen de grenzen aan van wat technisch haalbaar is: het brugdek is dermate zwaar dat niet voldaan kan worden aan de contractuele eis van de snelheid waarmee de brug omhoog moet kunnen. Die contractuele eis is geaccepteerd, dus dat probleem is onze eigen schuld. De heer Sanderink geeft aan dat het geen excuus is, maar deze opdracht is aangenomen voordat de huidige Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen er waren. Van dit soort PPS-contracten wordt geleerd en Strukton zal daaraan op deze wijze niet meer meedoen. Dat is ook bij RWS bekend. Een belangrijk bijkomend probleem is dat onlangs duidelijk is geworden dat het 'bruggenteam' van Strabag (een van de consortiumpartners) dat veel ervaring met bruggen had, rond de tijd van de gunning geheel is vertrokken en er dus een nieuw team moest worden opgebouwd. De heer Sanderink voert tezamen met Ballast Nedam gesprekken met RWS om de problematiek onder controle te krijgen.

De heer Jorna reageert dat de heer Sanderink een reputatie van 'control freak' heeft en geeft er alle vertrouwen in te hebben dat de onderste steen boven komt. Hij vraagt of de Raad van Commissarissen een actieve rol speelt bij dergelijke problemen. De heer Spenkelink merkt op dat de heer Jorna zelf aangeeft vertrouwen te hebben in de heer Sanderink; dat geldt ook voor de Raad van Commissarissen. Ten aanzien van de rol van de Raad van Commissarissen geeft hij aan dat de heer Van Zeeland actief betrokken is bij het onderwerp risicobeheersing. De heer Van Zeeland licht toe dat hij met betrekking tot het MaVa-A15 project tezamen met de heer Pijper gesprekken heeft gevoerd met het projectmanagement over de oorzaken van de problemen. De Raad van Commissarissen staat niet op afstand maar gaat in gesprek met de mensen om te achterhalen wat er mis is gegaan en wat er gedaan moet worden om eventuele problemen onder controle te krijgen. Mede op verzoek van de Raad van Commissarissen en de accountant zijn er interne business controlling functionarissen aangesteld, die tot taak hebben te beoordelen hoe de contracten in elkaar zitten en welke risico's er zijn teneinde in een vroegtijdig stadium eventuele schade zoveel mogelijk te beperken. Bij Strukton Rail is inmiddels een dergelijk controlling team ingesteld. Dat zal ook bij Strukton Civiel worden geïmplementeerd. Een andere kwestie is het aannemen van werken; de Raad van Commissarissen heeft ervoor gepleit om daarbij vaker een second opinion van buitenaf te vragen of te controleren of de calculatie wel correct is zodat er minder afhankelijkheid is van één calculator op een project.

De heer Jorna reageert dat projectrisico's toenemen en vraagt hoe de projectrapportage verloopt. De heer Pijper reageert dat Strukton Rail een business van € 750 miljoen op jaarbasis is en dat rapportages niet bij een projectleider liggen maar dat de projectdirecties via de business controlling aan de board van Strukton Rail rapporteren. De board van Strukton Rail rapporteert aan de Raad van Bestuur. De stijl van de heer Sanderink is dat hij 'met zijn poten in de blubber staat'. Dat is essentieel en zegt veel meer dan cijfers in een spreadsheet.

De heer Jorna vraagt of er specifiek gekeken wordt naar integriteitskwesties en of de Raad van Commissarissen kan bevestigen dat hij schone handen heeft - voor zover de Raad over dat soort informatie beschikt. De Raad van Commissarissen bevestigt dat.

Mevrouw Van Haastrecht mist in de rapportage de politieke risico's van projecten, zoals de onrust en het geweld in het Midden Oosten, en vraagt of de Raad van Commissarissen daar zicht op heeft en hoe hij daar tegenaan kijkt. Voorts vraagt mevrouw Van Haastrecht of de risico's van vreemde valuta zijn afgedekt. Tevens wil zij graag weten of de besprekingen van de Raad van Commissarissen met de accountant over de concept rapportages hebben geleid tot wijzigingen in de definitieve rapportages en wat die dan waren en of het voor de accountant mogelijk is geweest om achter de schermen van de verschillende bedrijven te kijken. De heer Sanderink antwoordt dat er in bepaalde landen specifieke risico's zijn, zo is in Colombia het FARC actief, de Colombiaanse overheid is hard bezig om de zaken onder controle te krijgen en de munteenheid is redelijk stabiel. Financiële risico's worden veelal afgedekt door middel van hedging. Een ander voorbeeld is het project in Riyad; daarvoor zijn bepaalde risico's verzekerd bij Atradius. Onze investeringen in de VS zijn gehedged dus daar is het valutarisico afgedekt. Overigens zijn er ook risico's in West-Europese landen, zoals in Nederland waar de overheid wel opdrachten verstrekt maar niet betaalt. De heer Spenkelink vult aan dat de Raad van Commissarissen uiteraard oog heeft voor politieke risico's en met de Raad van Bestuur bespreekt hoe er gecalculeerd wordt en of er risico-opslagen moeten worden gehanteerd om een buffer te creëren voor het geval er technische of financiële tegenvallers zijn.

De heer Spenkelink geeft vervolgens het woord aan de heer Kerst (EY). De heer Kerst merkt op dat de accountants geen enkele belemmering ondervinden bij de inrichting van de controle. In de loop van de zomer wordt het controleplan met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen besproken en wordt input verkregen waarna de binnenlandse en buitenlandse collega's aan de slag gaan met de risicoprofielen zoals die zijn gedefinieerd. Er zijn 30-40 collega's die zich intensief bezig houden met Oranjewoud/Strukton en niet één keer is het voorgekomen dat er geen antwoord wordt gegeven op gestelde vragen. De heer Kerst geeft aan dat hij in deze algemene vergadering verslag kan doen over de uitgevoerde controle en dat vragen over gedetailleerde inhoudelijke bevindingen moeten worden beantwoord door de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen.

De heer Ling vraagt of Strukton problemen heeft gekregen naar aanleiding van de uitlatingen van de heer Wilders over Saoedi-Arabië. De heer Sanderink antwoordt dat hij hierover is aangesproken tijdens zijn bezoek aan prins Saoud en tijdens zijn bezoek aan Saoedi-Arabië. Er is nadrukkelijk gevraagd of wij afstand willen nemen van die uitlatingen. Dat is gebeurd middels een advertentie in de Saoedi-Arabische media. Dat is door de opdrachtgevers bijzonder gewaardeerd.

3 Verslag van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2013

De heer Sanderink informeert de Algemene Vergadering over de problematiek met betrekking tot overheidsopdrachtgevers waarmee Oranjewoud/Strukton te maken heeft. Wij zijn voor veel projecten afhankelijk van de centrale overheid die zich steeds lastiger gedraagt en de verplichtingen vaak niet nakomt. Anderzijds hebben we te maken met aannemers die met prijsstunten proberen contracten binnen te halen. Het gedrag van de overheid en concurrenten kunnen we niet veranderen; wel moeten we meer grip krijgen op zaken waar we wel invloed op kunnen uitoefenen. Vanuit die filosofie moeten wij onze strategie bepalen.

We willen minder afhankelijk zijn van de centrale overheid en PPS-contracten, dat moet wel worden gecompenseerd. Wij zoeken dat in meer internationale spreiding en het verder uitbreiden van onze specialismen. Daarmee kunnen we meer contracten op regiebasis sluiten (in tegenstelling tot fixed price contracten), waardoor de financiële risico's teruglopen. Ook moet er efficiënter gewerkt worden dan de concurrentie. Dat begint al in de aanbestedingsfase: alle projecten boven € 10 mln worden centraal door een tender board beoordeeld, bij de lokale werkmaatschappijen zijn de divisiedirecteuren rechtstreeks betrokken bij de aanbestedingen. Er wordt niet alleen bekeken of de calculaties kloppen, ook de contractvoorwaarden en risico's worden beoordeeld. Als voorbeelden van meer internationale spreiding en specialismen noemt de heer Sanderink verkeer- en vervoerprojecten in dichte bevolkingsagglomeraties, metro- en verkeerssystemen, het vervoer van goederen vanuit het binnenland via transportsystemen naar de havens. Grootschalige nieuwbouw en nieuwbouw van ziekenhuizen zullen wij niet of nog beperkt doen. De focus van het segment Workshpere zal zich voornamelijk richten op de combinatie van techniek en gebouwen en het onderhoud, beheer op afstand en instandhouding van gebouwen. De segmenten Rail en Civiel zullen meer internationaal gaan werken. Het segment Workshpere blijft met name op de Nederlandse markt actief.

Over de acquisities in 2013 merkt de heer Sanderink op dat de uitbreiding van het belang van 40% naar 60% in CLF (Italië) min of meer gedwongen was; onze partner had financiële middelen nodig en wij wilden voorkomen dat wij zouden worden geconfronteerd met een onbekende derde partij¹.

De acquisitie van Balfout Beatty Scandinavia was een eenmalige kans om daar uit te breiden, die kans wilden wij niet laten lopen. Als gevolg van deze overnames betekent dit voor Strukton Rail dat meer dan de helft van de activiteiten in het buitenland plaatsvinden. Dat biedt ook gelegenheid om ons materieel beter in te zetten.

Voorts maakt de heer Sanderink melding van het feit dat hij de Stichting Gerard Sanderink heeft opgericht. Door de onderneming over te dragen aan de stichting wordt voorkomen dat aanzienlijke successie- of schenkingsrechten moeten worden betaald, waardoor de continuïteit van de onderneming in gevaar zou kunnen komen. De Stichting stelt zich ten doel om aan kinderen in kansarme gezinnen een studiebeurs voor de Hogeschool en Universiteit Twente te verstrekken. De heer Velzeboer vraagt naar de publiciteit over dit onderwerp. De heer Sanderink antwoordt dat er een website is en dat er veel publiciteit in de regio Twente is geweest. De studiebeurzen worden verstrekt aan studenten die in Twente een studie volgen en daar na hun studie willen blijven werken. Naast de studiebeurzen zal er een technologiecentrum worden ontwikkeld. Hierover worden gesprekken gevoerd met de gemeente en provincie.

De heer Jorna refereert aan de eerdere toelichting op het MaVa-A15 project en vraagt of Strukton een nieuw contract heeft gesloten met RWS, of dat de reden is voor de voorziening van € 35 mln en of RWS nog een

claim van Strukton kan verwachten. De heer Sanderink antwoordt dat er geen sprake is van een nieuw contract. Ook aan de kant van Strukton zijn fouten gemaakt, maar RWS kan hun aandeel in deze kwestie niet negeren en wij zullen proberen een deel van het geld terug te krijgen. Voor de jaarrekening is gekeken naar de huidige stand van zaken en die is aldus opgenomen. Oranjewoud waardeert geen claims; als er op een moment geld terugkomt, dan draagt dat bij aan het resultaat in die betreffende periode. Het project moet eind januari 2015 worden opgeleverd en eind april 2015 worden overgedragen. Er spelen nog twee zaken, nl. het Keyrail gebouw waarvan nog niet bekend is waar dat precies geplaatst moet worden en voor het Welplaatracé moet de weg verbreed worden, maar daarvan is nog niet bekend hoe dat precies moet gebeuren. De heer Sanderink heeft RWS er meerdere malen op gewezen dat hierover overleg moet worden gevoerd met Keyrail, Prorail en het Havenbedrijf.

De heer Jorna merkt op dat Strukton met veel problemen met de grote overheidsopdrachtgevers wordt geconfronteerd en vraagt of dat goed gaat. De heer Sanderink antwoordt dat hij er alleen voor kan zorgen wij professioneel en goed werken, maar dat hij niet verantwoordelijk is voor de opdrachtgever. De heer Spenkelink vult aan dat bij de grote (overheids)opdrachtgevers de neiging bestaat om bij problemen een advocaat in te schakelen. Ondernemers zijn gewend om problemen met elkaar op te lossen. Het vinden van oplossingen vanuit een juridische invalshoek maakt het vinden van oplossingen lastig. Dat is de realiteit waarmee we te maken hebben, en die trouwens niet alleen voor Strukton geldt.

De heer Jorna vraagt of de situatie met de burgemeester in Venetië effect heeft op Strukton. De heer Sanderink antwoordt dat hij dat niet kan overzien. Strukton heeft een normaal contract en laat zich niet in met corruptie. Dit soort werkzaamheden kunnen wij goed, dat is ons specialisme en we bemoeien ons niet met de politieke achtergronden. Overigens speelt ook in Nederland de politiek een rol bij projecten, zo is het project Regiotram in Groningen twee weken voor de beoogde gunning afgeblazen (na een jarenlang durende offerte-fase en zeer hoge kosten) omdat het college in Groningen is gevallen.

De heer Jorna vraagt naar de stand van zaken van het dispuut tussen Strukton en de vakbonden. De heer Sanderink antwoordt dat er uitspraak is gedaan en dat wij in het gelijk zijn gesteld. Hij schetst de achtergrond van het dispuut; bij de acquisitie van Strukton is een convenant met de ondernemingsraden overeengekomen. Ook met de vakbonden is een overeenkomst gesloten, die onder tijdsdruk niet goed genoeg is bekeken. In die versie was de verplichting van het lidmaatschap van Bouwend Nederland opgenomen. Het is nooit de intentie geweest om die verplichting aan te gaan. De vakbonden waren van mening dat de CAO niet goed tot stand kon komen zonder een belangrijke partij als Strukton.

De heer Jorna vraagt naar de situatie van projectbeheer en projectadministratie. De heer Pijper antwoordt dat de signatuur van het bedrijf is veranderd en dat er meer internationale projecten worden aangenomen. Op het gebied van controle en beheer worden daarom stappen gezet naar een intern business controlling team. Bij Strukton Rail is dat inmiddels geïmplementeerd. Strukton Civiel, dat ook steeds vaker projecten in het buitenland uitvoert, zal dit jaar eveneens stappen zetten.

Onder verwijzing naar de lijst van gelieerde vennootschappen in het jaarverslag vraagt de heer Jorna of het tijd wordt om vennootschappen samen te voegen. De heer Pijper vindt dat uit het oogpunt van corporate housekeeping een legitieme opmerking; niet-functionele vennootschappen zouden kunnen worden beëindigd of gefuseerd, echter er zijn meer redenen om een juridische entiteit te hebben, zoals voor fiscale of risicomangement doeleinden. Daarnaast zijn er veel joint-ventures die project-gebonden zijn en dus ook op termijn weer zullen worden beëindigd. Inmiddels is bij Strukton Rail een start gemaakt met het opschonen van de hoeveelheid entiteiten om de organisatie te versimpelen.

Refererend aan de overname van Balfour Beatty Scandinavia vraagt de heer Jorna of het Noorse bedrijf van Strukton dat vorig jaar failliet is gegaan via de achterdeur is teruggekomen. De heer Pijper antwoordt dat het Noorse bedrijf van Balfour Beatty geen voortzetting is van activiteiten die eerder gestopt zijn.

De heer Jorna merkt op dat in het jaarverslag is gerapporteerd dat er in Colombia een grote afhankelijkheid is van één grote opdrachtgever en vraagt of het lukt om daarin verandering te brengen. De heer Sanderink antwoordt dat er goede alternatieven zijn en dat hij zich daarvoor actief wil inzetten. Het opbouwen van relaties kost tijd en is niet zomaar gebeurd.

De heer Jorna merkt op dat de free float erg klein is geworden en vraagt of er plannen zijn om die te vergroten of dat de heer Sanderink daar andere plannen mee heeft. De heer Sanderink antwoordt dat hij zijn aandacht op de onderneming richt en geen plannen heeft met de free float.

De heer Jorna vraagt of er mogelijk sprake is van belangenverstrengeling met Centric op het gebied van de ICT diensten. De heer Sanderink antwoordt dat die niet het geval is. Overigens merkt hij op dat hij geen CEO meer is bij Centric. Centric heeft een one-tier structuur, met een board van 3 executives en 3 non-executives waarvan hij er een is.

Mevrouw Van Haastrecht vraagt of Strukton in Syrië, Irak of Afghanistan gaat werken; er is daar veel verwoest en dus ook veel op te bouwen. De heer Sanderink antwoordt dat het bedrijf verantwoordelijk is voor het wel en wee en de veiligheid van de medewerkers en dat het bedrijf voorzichtig is met het uitzenden van medewerkers naar dergelijke gebieden.

Mevrouw Van Haastrecht refereert aan de pagina's in het jaarverslag waarin de geconsolideerde deelnemingen zijn opgenomen en stelt voor die op een andere wijze te ordenen zodat ook duidelijk is waar de juridische zeggenschap ligt. De heer Pijper bedankt mevrouw Van Haastrecht voor deze suggestie.

De heer Velzeboer merkt op dat er veel problemen zijn zoals het MaVa-A15 project, acquisities in Scandinavië en Italië, er worden steeds meer internationale projecten gedaan en dat de onderneming geleid wordt door een Raad van Bestuur van twee personen. Hij vraagt of er niet meer deskundig personeel moet worden aangesteld. De heer Pijper reageert dat de heer Velzeboer daarmee veel mensen tekort doet omdat er meerdere directies zijn. De heer Spenkelink reageert dat hij de mening van de heer Velzeboer respecteert, echter dat dit het model is waarvoor is gekozen. De heer Sanderink vult aan dat het niet zo is dat de heer Pijper en hij alles met z'n tweeën regelen, de Raad van Bestuur vraagt die directies hoe de zaken ervoor staan en als blijkt dat er problemen zijn dan worden er direct stappen gezet om die gezamenlijk op te lossen.

De heer Ling vraagt of de aanneemsom van de A15 te laag is geweest. De heer Sanderink antwoordt dat dit naar zijn mening het geval is. De heer Spenkelink geeft aan dat dit niets afdoet aan het feit dat RWS zijn verantwoordelijkheden niet nakomt. De heer Ling vraagt of het project op een gegeven moment kan worden stilgelegd. De heer Sanderink antwoordt dat we te maken hebben met de opdrachtgever, de stakeholders en de financiers. Volgens het contract moet er op 31 januari 2015 worden opgeleverd, dan start de exploitatiefase. Er is geen andere optie dan dat te volgen. Om die reden zal Strukton voortaan terughoudend zijn in het sluiten van dit soort contracten.

4a Jaarrekening 2013

De heer Pijper geeft een toelichting op de resultaten.

De Advies- en Ingenieursdiensten hebben een goed resultaat laten zien met een wisselend beeld in de verschillende landenorganisaties. België en Frankrijk hebben te kampen met lastige omstandigheden. De sterke positie in de Colombiaanse olie- en gasmarkt heeft gezorgd voor een toename van het personeelsbestand.

Het segment Railsystemen heeft een sterk operationeel resultaat gerealiseerd. Dat is mede te danken aan de overeenstemming met Trafikverket in Zweden over meerwerk ter waarde van € 7,2 mln. Een andere oorzaak is dat er geen problemen in de projecten zijn geweest. Naast infra en technologie richt Strukton Rail zich op de verkoop van producten zoals tracties. Het inspectiebedrijf Eurailscout, de samenwerking met SNCF die vorig jaar tot stand is gekomen, laat groei zien. Sinds april van dit jaar rijdt de inspectietrein in Frankrijk en is al aangegeven dat er behoefte is aan inzet van meer treinen in Frankrijk.

De heer Velzeboer vraagt of er een markt voor tracties is. De heer Pijper antwoordt dat de tracties nodig zijn voor het aandrijven van treinen en elektrische systemen. Grote partijen als Bombardier, Alstrom en Siemens maken treinen maar doen weinig aan het onderhoud daarvan. Daarvoor heeft Strukton een modulair systeem ontwikkeld waarin allerlei componenten zijn opgenomen waarmee tracties gebouwd kunnen worden, die in bestaande treinen kunnen worden ingebouwd zodat die weer zo'n 10-15 jaar kunnen rijden. In die zin is het een uitdagende en in potentie een grote markt. De heer Velzeboer vraagt of daaraan octrooien verbonden zijn. De heer Pijper antwoordt dat dit niet het geval is. Mevrouw Van Haastrecht vraagt of op de meettrein van Eurailscout wel octrooi zit. De heer Pijper antwoordt dat het te ver voert om hier alle octrooien te bekijken.

ken, het gaat erom dat het een combinatie van voortschrijdende kennis en techniek is. Mevrouw Van Haastrecht vraagt of er binnen Europa regels zijn over het onderhoud van dit soort zaken in een vaste cyclus. De heer Pijper antwoordt dat dit niet het geval is. De heer Jorna merkt op dat de debiteurenvorderingen fors zijn gewijzigd. De heer Pijper antwoordt dat dit met name het gevolg is van de 100% consolidatie van CLF, en dat de gemiddelde betalingstermijn van de Italiaanse overheid 192 dagen is.

Het project MaVa-A15 heeft een groot effect gehad op het resultaat van het segment Civiel. Het resultaat van het project in Riyadh, dat ook in het segment Civiel hoort, was qua omvang in 2013 nog beperkt. In 2014 worden daarvoor voornamelijk engineering activiteiten uitgevoerd en medio 2015 gaat de productie draaien. In het kader van verslaggeving wordt dit mogelijk voortaan in een apart segment gerapporteerd.

De heer Jorna merkt op dat het persbericht over de resultaten van het eerste kwartaal 2014 positief was, maar dat er onder de streep toch een verlies werd geboekt en vraagt of dat voornamelijk in het segment Civiel zit. De heer Pijper antwoordt dat dit niet het geval is, in het eerste kwartaal kunnen wij bijna geen winst laten zien, dat ligt aan het soort bedrijf en hoe de mensen worden ingezet. Er is een redelijk normale start van het jaar gemaakt en er zijn geen bijzondere punten. De bezettingsgraad is in de eerste 12-16 weken mager omdat veel projecten in de zomer worden uitgevoerd, terwijl de medewerkers uiteraard wel moeten worden betaald. Het is dus geen leegloop, er is meer dan voldoende werk maar de timing van uitvoering speelt een grote rol.

Het segment Techniek en Gebouwen is de samenvoeging van de vroegere segmenten Bouw en Technisch Beheer en Installatiemanagement. Het negatieve resultaat in 2013 is vooral het gevolg van een aantal projectafboekingen en reorganisatiekosten. Het onderdeel Techniek (Worksphere) heeft normaal gepresteerd. Net voor afronding van de jaarrekening zijn we verrast door een nadelige uitspraak in de arbitragezaak over het project Vivaldi, een arbitragezaak die al voor de overname liep. Dat resultaat is direct verwerkt. De reorganisatiekosten van de segmenten Rail en Gebouwen bedroeg € 15 mln.

In het segment Overig heeft het onderdeel Detachering een moeilijk jaar achter de rug. Sedert september vorig jaar lijkt er een zekere kentering te bespeuren. Dat zet tot nu toe in 2014 door. In het onderdeel Sport zijn vorig jaar de activiteiten van Gebr. Becker in Duitsland gestaakt. Dat heeft per saldo € 1,5 mln gekost. Binnenkort wordt het vastgoed overgedragen en kunnen we definitief stoppen. Verder vallen binnen dit onderdeel Sport Nederland en J&E Sports (kunstgrasverleggers). Sport is geen strategische sector. De heer Velzeboer vraagt of deze onderdelen zullen worden afgestoten en wat de opbrengst moet zijn. De heer Pijper antwoordt dat er op dit punt desinvesteringstrategie is.

Ten aanzien van balans merkt de heer Pijper op dat de vennootschappen waar wij niet 'in control' zijn zijn gedeconsolideerd en als equity zijn opgenomen. Die stap is genomen om de solvabiliteit te verbeteren, dat is echter niet gelukt door de consolidatie van CLF en Rasenberg. De verwachting was dat door de toepassing van IFRS 11 de solvabiliteit met 2 procentpunt zou zijn verbeterd. De heer Jorna vraagt hoe de opdrachtgevers naar de solvabiliteit kijken. De heer Pijper antwoordt dat de bedrijven die de facto tenderen goed gekapitaliseerd zijn en de normen die van toepassing zijn halen. Het werkkapitaal is defensief gefinancierd. Ten slotte zijn we compliant ten aanzien van de bankconvenanten en de continuïteitsanalyse geeft aan dat er voldoende financiering beschikbaar is om de groep te laten functioneren.

De heer Jorna vraagt aan de accountant welke maatregelen zijn genomen zijn om te waarborgen dat de ICT-systemen goed blijven functioneren. De heer Kerst antwoordt dat de accountant kijkt naar de automatisering voor zover die iets betekent voor de jaarrekening, het gaat daarbij om het belang van de data die in de jaarrekening moet worden opgenomen. Er wordt voortdurend gewerkt aan optimalisatie van de verschillende automatiseringssystemen die binnen de diverse bedrijven van de groep draaien. De accountant rapporteert zijn algemene bevindingen (beveiliging, applicatiecontroles, etc.) en meldt een aantal detailbevindingen aan de Raad van Bestuur. Overall is vastgesteld dat er geen opmerkingen te maken zijn over gebrek aan continuïteit van de automatiseringssystemen. De ICT infrastructuur en -processen vormen geen enkele belemmering om tot een goede projectrapportage te komen. Er zijn uiteraard nog meer onderdelen van belang, zoals werkbegrotingen en urenboekingen. Dat terrein is in het algemeen veel kritischer dan de ICT-infrastructuur. De heer Pijper vult aan dat de accountant een EDP audit doet vanuit het oogpunt van de accountant. Vanuit

controlling perspectief is het belangrijk dat op urenadministratie en de verplichtingenadministratie kloppen en goed zijn vastgelegd. De heer Jorna vraagt de accountant te verklaren dat aan de beheersbaarheid van projecten in de ICT-sfeer niets schort. De heer Kerst antwoordt dat de ICT-infrastructuur aan de basiseisen voldoet. Dat zijn eisen die logischerwijs volgen uit de systemen. Als voorbeeld noemt de heer Kerst de toegang tot systemen door middel van wachtwoorden. Indien daarin onvoldoende complexiteit zit, dan maakt de accountant daarover een opmerking. De heer Jorna vraagt of de interne functiescheidingen en de controlesystemen zodanig zijn dat deze voldoen aan de eisen. De heer Kerst antwoordt dat dit volgt uit het feit dat hij de verklaring heeft afgegeven zoals die luidt en bevestigt dat nogmaals. De heer Pijper bevestigt eveneens dat dit het geval is.

De heer Jorna vraagt om een uitleg over de toelichting bij de pensioenvoorziening op blz. 80 van de jaarrekening (door de daling van de disconteringsvoet in Zweden is in 2013 de pensioenvoorziening gedaald'). De heer Pijper reageert dat hij intuïtief meent dat de heer Jorna gelijk heeft dat de voorziening moet stijgen als de rente daalt, en geeft aan dat hij dit zal nagaan.

Ten aanzien van Unihorn India merkt de heer Pijper op dat dit een klein ingenieursbureau is in een voorstad van New Delhi, actief op het gebied van weginfrastructuur met een omzet van ca. € 3 mln. Unihorn India was onderdeel van de Ooms Groep die vorig jaar is overgenomen. Het was de bedoeling dat deze vennootschap terug zou gaan naar Ooms maar uiteindelijk is besloten deze ook over te nemen. Er is € 1,5 mln voor betaald, het bedrijf is meer waard.

De heer Velzeboer merkt op dat in het jaarverslag is opgenomen dat er geen gebruik wordt gemaakt van derivaten voor handelsdoeleinden en vraagt hoe het staat met renteswaps. De heer Pijper antwoordt dat de meeste renteswaps onder water staan. Naar verwachting zal dit op wat langere termijn weer gelijk trekken. De heer Pijper bevestigt nadrukkelijk dat de portefeuille geen derivaten bevat voor handelsdoeleinden.

De heer Spengelink meldt dat de jaarrekening is voorzien van de goedkeurende verklaring van de accountant en door alle leden van de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur is goedgekeurd en ondertekend conform de wettelijke verplichtingen. Op voorstel van de Raad van Commissarissen wordt de jaarrekening 2013 door de Algemene Vergadering vastgesteld.

4b Bestemming van het resultaat

Het voorstel van de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, om over het boekjaar 2013 geen dividend uit te keren wordt door de Algemene Vergadering aangenomen.

De heer Velzeboer merkt op dat in 2012 winst is gemaakt, maar geen dividend is uitgekeerd en dat in 2013 geen winst is gemaakt en dus ook geen winst is uitgekeerd. De heer Sanderink reageert het resultaat in 2012 geen cash resultaat maar non-cash resultaat was. De heer Pijper vult aan dat de motivering om geen resultaat uit te keren deels voortkomt uit het feit dat de resultaten non-cash waren en deels voortkomen uit de beperkingen die voortvloeien uit de bankconvenanten.

5a Decharge aan de leden van de Raad van Bestuur

Aan de leden van de Raad van Bestuur wordt decharge verleend voor het in het in 2013 gevoerde beheer.

5b Decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen

Aan de leden van de Raad van Commissarissen wordt decharge verleend voor het in 2013 gehouden toezicht.

6 Opdracht tot onderzoek van de jaarrekening 2014

De heer Spengelink geeft aan dat de Raad van Bestuur inmiddels in vergevorderd gesprek is met EY over het onderzoek van de jaarrekening 2014 en dat de verwachting is dat dit binnenkort wordt gefinaliseerd. De heer Pijper licht toe dat Oranjewoud in gesprek is om het accountantsteam iets aan te passen door bijvoorbeeld iemand met een civiel technische achtergrond toe te voegen aan het team.

De heer Jorna vraagt aan de accountant of deze volgend jaar een informatieve verklaring over de specifieke controle aanpak zal verstrekken. De heer Kerst bevestigt dat dit met ingang van het boekjaar 2014 een verplichting is en dat daaraan zal worden voldaan.

De Algemene Vergadering stemt in met het voorstel om aan de Raad van Bestuur volmacht te verlenen tot benoeming van de accountant voor het onderzoek van de jaarrekening 2014.

7 Delegatie bevoegdheid tot uitgifte van aandelen Oranjewoud N.V.

Het voorstel tot delegatie van de bevoegdheid aan de Raad van Bestuur tot toekenning of uitgifte van aandelen en het beperken of uitsluiten van voorkeursrechten voor een periode van een jaar (tot en met 11 juni 2015) wordt door de Algemene Vergadering aangenomen.

8 Rondvraag

De heer Voortman vraagt waarom de oorspronkelijk geplande datum van de Algemene Vergadering is gewijzigd van mei naar juni. De heer Pijper antwoordt dat dit van belang was om een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in de problematiek van het MaVa-A15 project en dat door de heer Sanderink tot op het laatste moment gesprekken met RWS zijn gevoerd die mogelijk tot andere inzichten met betrekking tot de voorziening zouden kunnen leiden.

De heer Ling merkt op dat de A2 en A15 projecten z'n einde naderen en vraagt of er grote projecten in het verschiet liggen. De heer Sanderink antwoordt dat er geen grote projecten op stapel staan. Wel een aantal kleinere, zoals de A12, A28, sluis IJmuiden, N279, N31, de Maximabrug bij Alphen a/d Rijn en de Noorderbrug bij Maastricht. Dit zijn relatief kleinere projecten, niet meer met een omzet van € 500-€ 600 mln.

9 Sluiting

De heer Spenkelink deelt mede dat ter vergadering 95,8% van het geplaatste aandelenkapitaal is vertegenwoordigd.

Ten slotte merkt de heer Spenkelink op dat de Raad van Commissarissen van mening is dat er ondanks de probleemprojecten een goede prestatie is neergezet door de directie en de medewerkers van de bedrijven. Het is een boeiend bedrijf dat in de hele wereld werkt en het geeft de Raad van Commissarissen vertrouwen dat de Raad van Bestuur en de directies van de werkmaatschappijen dicht op het werk zitten en dat het een bedrijf is dat toekomst heeft.

Niets meer aan de orde zijnde, bedankt de voorzitter de aanwezigen en wordt de vergadering om 13.15 uur gesloten.

Voorzitter:

Secretaris:

De heer H.G.B. Spenkelink

Mevrouw D.H.J. Hendriks